

22120033

BOSNIAN A1 – HIGHER LEVEL – PAPER 1
BOSNIAQUE A1 – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
BOSNIO A1 – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Thursday 10 May 2012 (morning)

Jeudi 10 mai 2012 (matin)

Jueves 10 de mayo de 2012 (mañana)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only.
- The maximum mark for this examination paper is *[25 marks]*.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est *[25 points]*.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es *[25 puntos]*.

Napišite komentar na **jedan** od niže navedenih odlomaka:

1.

Oni, primijetio sam otkako to ispitujem, naročito vole izlazne kanale da bi se tako podsmjehnuti našoj obmani da kroz te kanale samo ispuštamo iz domova svu nečistoću. Izabravši suprotan pravac, oni su pokazali s koliko drske snage i smionosti mogu prkositi čovjeku. Zaista, u tom otkriću sam vidio isto toliko ironije koliko i praktičnosti.

5 Kud god sam hodao i šta god sam radio, uvijek mi je bila na pameti misao da postoje dva grada, jedan površinski i prividni i drugi podzemni i stvarni čiji stanovnici danima hladnokrvno i bestijski uporno podgrizaju korijene ovom gornjem, tako da će se njegovi iscrvotočeni zidovi srušiti jednoga dana u prah kao stablo koga su izbušili termi. Njihova je budućnost, oni će ostati poslije svega, poslije poplava, požara i atomskih ratova, jer su davno prije nego što smo počeli
10 kopati rovove i skrivati se u zemlju od samih sebe, kao svoje carstvo izabrali mrak.

Mi ljudi samo osvajamo prostor i ograđivši ga više ili manje čvrstim ploham — nazivamo svojim. Za mene više nisu postojali pojmovi izvana i iznutra. To sam ostavljao neosvijestanim. Ista ona slučajnost (ili mudrost) koja dovodi kroz najsuptilnije otvore i pukotine u naš organizam bakterije, za koje smo sve donedavna bili potpuno slijepi, gura tu gubavu invaziju prljavih,
15 pulsirajućih gruda sa zmijastim, dlakavim repovima kroz sve vidljive i nevidljive kanale u naš život, a mi smo zauzeti važnijim brigama oko toga kako ćemo se uništiti i stvoriti svojim trulim tjelesima obilje hrane ovoj rasi koja samo čeka u podzemlju i izmuljuje noću da vidi do koga smo stepena stigli. Često sam se pitao: zašto nas te životinje ne kolju svojim čeličnim zubima kojima izgrizaju željezo i beton, onako na spavanju jednim ugrizom, kako bismo, uostalom,
20 mi činili onima čija mjesta u životu želimo zauzeti i zašto to ne učine jedne noći istovremeno? Omjer između njih i nas išao bi ubjedljivo njima u prilog ili, u najgorem slučaju: dvije milijarde ružičastih, slinavih otvora na dvije milijarde krotkih, uspavanih grla i — kraj. Ali — oni čekaju nešto, a to je: da mi sami sebe uništimo, jer koji čas — i vječnost će ionako biti njihova, pa zašto bi je morali započinjati ubistvima.

25 Ako prodiru, skriveni od naših očiju, sve do naših smočnica, toaletnog pribora, polica za knjige hodnicima za koje nikada i ne slutimo da bi mogli poslužiti nekim drugim namjerama osim onih što smo im sami dali, zašto na neki način ne bi mogli dospjeti i u naše misli. Oni su isto tamo mogli biti ne ostavivši za sobom vidljivih tragova kao što ih nisu ostavili ni u kupatilu. Pošto u labirintu kanala izabiru suprotni smjer oni, po mome uvjerenju, ulaze upravo na ona mjesta gdje
30 mi držimo da izlaze naše sumnje. Oni se po svojoj lukavoj taktici uklanjaju od sredstava živeći ispod svijesti onako isto kao što u stvarnosti žive u donjim slojevima života. Kad se pojave, ni tada ne podsjećaju na sebe koristeći se našom navikom potcjenjivanja svega što još nikada nije pokazalo svoju pravu moć. Uspjeli su da nas oslijepi za sebe najopasnijim sredstvom — navikom da bi iza nje mogli nesmetano djelovati u pravcu svojih konačnih ciljeva.

Vitimir Lukić, *Priča o štakoru* (1965)

2.

ČEKANJE

Objesio sam se o granu moga jablana
o svoju misao
k'o pauk o svoju svilnu paučinu
i visim...
5 i čekam: —
zoru ili suton.
Znam, ako dođe zora,
donijeće mi ukočenu traku sunca; —
ako dođe suton,
10 donijeće mi hladan staklen mjesec.

Tako ja šutim...
i visim...
i čekam...
I dok se moja misao proteže sve dulje
15 k'o paukova nit,
čujem kako negdje u dnu moga vrta
uveho šuška suncokretov cvijet.

Atif Ljubović, *Čekanje* (1950)